

UVODNA RIJEČ

Red. prof. dr Tomislav J. SAGI-BUNIĆ, dekan

Preuzvišeni oci nadbiskupi i biskupi, draga braćo svećenici, dragi gosti i prijatelji!

Otvarajući rad ovog Teološko-pastoralnog tjedna, što ga Katolički bogoslovni fakultet već dugi niz godina priređuje kao mogućnost za permanentno obrazovanje klera, a koji je u ovoj *Hrvatskoj marijanskoj godini*, kad sasvim posebno »želimo obnoviti svu našu vjeru i svu našu crkvenost prema smjernicama Drugog vatikanskog sabora« (*Jubilarni proglas katoličkih biskupa hrvatskog jezičnog područja*, vidi: T. SAGI-BUNIĆ, *Kristološka mariologija*, Zagreb 1976, str. 41), posvećen sržnoj teološkoj temi o »Grijehu i oslobođenju«, dopustite da Vas sve najprije pozdravim lijepim pozdravom iz novog Reda pokore: **BILA S VAMA MILOST, MILOSRĐE I MIR OD BOGA OCA I OD SINA OČEVA, ISUSA KRISTA, U ISTINI I LJUBAVI. AMEN!** (*Red pokore*, KS, Zagreb 1975, br. 94).

Zahvaljujem od srca svima vama, braćo, koji ste radosno, i ne bez žrtava, dohrlili iz različitih krajeva naše zemlje, pa čak i iz inozemstva gdje brinete duhovnu brigu za vjernike iz našega naroda, u ovaj naš zajednički bijeli Zagreb-grad, da se nađemo zajedno u živoj svijesti da smo članovi jedne Božje obitelji — Crkve Božje, Zaručnice Kristove, koji je »sebe predao za nju da je posveti, očistivši je u kupelji vode uz riječ«, da je »sebi predvede slavnu, bez ljage i nabora ili čega takva«, da mu »bude sveta i neporočna« (Ef 5, 25—27) — da jedni drugima uzajamno saopćimo svoje misli u Kristu Isusu i svoja iskustva u Duhu Svetome, da doživimo nova iskustva u ovom trodnevnom zajedničkom drugovanju, skupnom moljenju i zahvaljivanju našem Ocu za čudesna djela njegova. U ovaj čas svima nama upravlja Duh Sveti preko ustiju Apostola naroda riječ pobude i osokoljenja: »Govorite istinu jedan drugomu, jer udovi smo jedni drugima. Srdite se, ali ne griješite! Sunce nek ne zađe nad vašom srdžbom, i ne dajte mjesta đavlu . . . Nikakva nevaljala riječ neka ne izlazi iz vaših usta, nego samo dobra, da prema potrebi saziđuje i milost iskaže slušateljima. I ne žalostite Duha Svetoga, Božjega, kojim ste opečaćeni za Dan otkupljenja! Daleko od vas svaka gorčina, i srdžba, i gnjev, i vika, i hula sa svom opakošću! Budite, naprotiv, jedni drugima dobrostivi, milosrdni; praštajte jedni drugima, kao što i Bog u Kristu nama oprostio« (Ef 4, 25—27; 29—32).

No, prije nego što ćemo pristupiti k radu Tjedna, dužnost nam je sjetiti se s pijetetom i molitvom dvojice muževa, natpastira naših, koji nedavno prijeđoše pred nama s ovoga svijeta: metropolit vrhbosanske blagopokojnog nadbiskupa Smiljana Franje Čekade, koji je dugi niz godina u biskupskoj službi zadužio tri dijeceze, a i čitavu Crkvu u hrvatskom narodu, te pomoćnog biskupa zagrebačkog blagopokojnog Josipa Salača, čovjeka tihe i smirene ustrajnosti, odgojitelja brojnih generacija svećenika i profesora našega Fakulteta. Isto tako treba da se sjetimo i drugih svećenika koji tijekom ove godine usnuše u Gospodinu, a od kojih su neki prošle godine još bili ovdje među nama i radovali nas svojom prisutnošću, te mnogih vjernika i vjernica, koji su na različite načine svojom vjerom i ustrajnom ljubavlju gradili ovu našu Crkvu, možda nepoznati širokoj javnosti, ali poznati Bogu, a i Vama njihovim neposrednim pastirima. Zašutimo časom, sjetimo ih se u svom srcu i upravimo Bogu, Ocu milosrđa i djelitelju svake utjehe, toplu molbu za njih (Mala šutnja). Zaželimo od srca njima i svima koji u Kristu počivaju: *Pokoj vječni daruj im Gospodine! I svjetlost vječna neka im svijetli! Počivali u miru! Amen!*

Na završetku prošlog Tjedna bili smo obećali da će ovogodišnji Tjedan biti posvećen proučavanju najsržnijeg kršćanskog pitanja: Što je to *Evandjelje Isusa Krista*. Kasnije, kad je pripravní odbor prišao razmatranju kako bi se to obećanje moglo ostvariti, prestrašili smo se fundamentalne opsežnosti i dubinske zahtjevnosti što ih nameće to obećanje. Stoga je pripravní odbor odlučio da se radije kao ovogodišnja tema uzme samo jedan dio teme »Što je Evandjelje?«, to jest tema o grijehu kao temeljnom zlu čovjeka i čovječanstva i o oslobođenju koje nam je Sin Božji Isus Krist pribavio svojom mukom, smrću i uskrsnućem i koje nam kao Proslavljeni Gospodin neprekidno posreduje preko Crkve kao svoje spasenjske zajednice, kao *sakramenta*, tj. djelotvornog znaka svojega spasenja, kao »znaka i oruđa intimnog sjeđinjenja s Bogom i jedinstva svega ljudskog roda« (LG 1).

Smatrali smo da će to možda biti moguće bolje i iscrpnije obraditi, a bit će veoma u skladu s općim nadahnućem što ga je naš Episkopat zacrtao za proslavljanje ove naše *Hrvatske marijanske godine* koja ujedno želi biti proslavljanje, makar u skromnijim okvirima, 1300 godina veza hrvatskog naroda sa svetom Petrovom Stolicom i gotovo jednako dugog proživljavanja Evandjelja u hrvatskom narodu. Ujedno će to biti mogućnost produbljivanja nekih temeljnih uvida koji su potrebni da bi se u ovom sadašnjem našem svijetu i u njegovim rastrganostima mogla što bolje i plodonosnije sprovesti *obnova sakramenta pokore*, tj. sakramenta pomirenja, koju je naredio II vatikanski koncil, uredio Sveti zbor za bogoštovlje u novom *Redu pokore*, a za konkretnu provedbu njegovu naš Episkopat priprema posebnu Instrukciju. Znamo da je taj sakrament veliko i važno pastoralno sredstvo u našoj svakodnevnoj brizi za rast Crkve Božje u našem narodu. Budući da Episkopat još nije izdao svoje Instrukcije, ovaj je Tjedan zamišljen da se prvenstveno bavi samom *teologijom oslobođenja od grijeha i pomirenja s Bogom i s ljudima*, a manje konkretnim oblicima samog ostvarivanja toga sakramenta kod nas. To će moći doći na red kad Episkopat, tj. crkveno učiteljstvo kod nas, izrekne svoju učiteljsku i pastirsku riječ.

Rad će se odvijati otprilike jednako kao i prošle godine. U samoj auli iza pojedinog predavanja dat će se kratka mogućnost diskusije ukoliko bude za to vremena, a inače će se diskusija voditi po grupama, od kojih će neke imati unaprijed određenu temu, a druge će same sebi birati temu u okviru i po nadahnuću onoga što se predavalo, ili što nam svakodnevno kršćansko iskustvo u tom području nameće. Zajednička diskusija u auli o svoj tematici Tjedna održat će se četvrtog dana, s time da će najprije određeni broj stručnjaka i praktičara iznijeti u kratkim saopćenjima ono što misle da u radu Tjedna nije došlo do potrebnog izražaja, a neophodno je potrebno da se problematika sagleda u njezinoj cjelini. Predlažem da rad u auli vode slijedeći voditelji: prof. dr Anton Benvin iz Rijeke — prvog dana, prof. dr Bonaventura Duda iz Zagreba — drugog dana, prof. dr Mato Zovkić iz Sarajeva — trećeg dana. Generalnu diskusiju četvrtog dana vodit će dekan Fakulteta.

Pozdravljam sve prisutne oce biskupe: Franju Kuharića, Franu Franića, Josipa Pavlišića, Marijana Oblaka, Karmela Zazinovića, Ćirila Kosa, Josipa Lacha, Joakima Segedija, Ivu Gugića, Miju Škvorca, Pavla Žanića; zatim ravnatelja hrvatske inozemne pastve mons. Vladimira Stankovića, sve redovničke provincijale, predstavnike Prvostolnog kaptola zagrebačkog i svih ostalih kaptola; a sasvim osobito zahvaljujem metropolitama mons. dru Frani Franiću i mons. Josipu Pavlišiću, što su prihvatili poziv koji im je upravio natpastir mjesne Crkve zagrebačke mons. dr Franjo Kuharić, da predsjedaju koncelebraciji svih sudionika Tjedna i održe prigodnu homiliju nadahnjujući nas duhom obnove u našoj *Hrvatskoj marijanskoj godini*. Metropolita splitsko-makarski, u čijoj se biskupiji nalazi najstarije poznato nam marijansko hrvatsko svetište, predsjedat će svečanoj koncelebraciji danas, na prvi dan Tjedna, metropolita riječko-senjski koncelebraciji drugoga dana, a metropolita zagrebački i veliki kancelar Fakulteta koncelebraciji trećega dana.

S radošću pozdravljam goste-promatrače iz drugih kršćanskih zajednica koji su nas počastili svojom nazočnošću: u ime Evangeličke Crkve ovdje je g. Andrija Lukša; u ime Kristove pentekostalne Crkve član glavnog prezbiterija g. dr Adam Špis i mag. Peter Kuzmić, direktor Biblijskog teološkog instituta; u ime Islamske vjerske zajednice g. imam dipl. teol. Šefko Omerbašić.

Time proglašavam ovaj studijski Tjedan otvorenim.